

FISKERIDIREKTORATET

Akershus fylkeskommune
Postboks 1200 Sentrum

0107 OSLO

Adm.enhet: Fartøy- og deltakerseksjonen
Saksbehandler: Håvard Holder
Telefon: 97432127
Vår referanse: 18/12029
Deres referanse:
Dato: 19.09.2018

Høring - Deltakerforskriften 2019

Deltakerforskriften for 2019 sendes med dette på høring.

Høringsfrist: Vi ber om at høringsinstansenes merknader til høringen sendes Fiskeridirektoratet innen **2. november 2018**.

Høringen her omfatter følgende tema:

Evaluering av endringene i deltakerforskriften for 2018 vedrørende innstramning på vilkårene for deltakelse i åpne grupper, innføring av nye unntak fra leieskipperforbudet for fedre i foreldrepermisjon og for vernepliktige i førstegangstjeneste, tiltak for å dempe fiskepresset i åpen gruppe (torsk) herunder krav om en fysisk majoritetseier, innføring av AIS og tilbakekall av ervervstillatelse for fartøy uten gyldig fartøyinstruks.

For øvrig legger vi opp til at gjeldende bestemmelser for deltakelse i 2018 vil bli videreført i 2019. Forskriftsteksten kan finnes her:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Regelverk-og-reguleringer/I-meldinger/Gjeldende-I-meldinger/I-149-2018>

1 EVALUERING AV ENDRINGER I DELTAKERFORSKRIFTEN FOR 2018

Dette gjelder det generelle leieskipperforbudet, og endringen i § 6 som begrenser antall fartøy en eier kan delta i ett fiskeri med. Det vil her bli vurdert om kravet om at fartøyeier må stå om bord som høvedsmann bør oppheves i enkeltfiskerier, og om det bør åpnes for flere unntak fra dette kravet.

1.1 Det generelle kravet om at fartøyeier i åpen gruppe må være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst. (Forbudet mot leieskipper).

Kravet ble innført for å hindre at fartøyeier kunne omgå forbudet mot å fiske mer enn en kvote, ved både å fiske kvote med egen båt og indirekte fiske kvote som leieskipper på annens båt hvor eier selv ikke ønsker å delta om bord. Det var først og fremst overfisket etter torsk nord for 62 grader N i åpen gruppe som var beveggrunnen til at forbudet ble vedtatt, men også overfisket på NVG-sild i åpen gruppe ble anført som en grunn for innføring av et leieskipperforbudet. Leieskipperforbudet ble imidlertid innført i alle åpne fiskeri.

Siden fødselsnummer til verken skipper eller høvedsmann blir registrert på landings eller sluttseddel (fritekstfelt) er det krevende å kontrollere om fartøyets eier har stått om bord. Det kan derfor vurderes å innføre en ordning hvor sluttsedler og eller ikke bare skal signeres av høvedsmann/eier men også påføres vedkommendes fødselsnummer.

Slik reglene er i dag vil en kontroll av om leieskipperforbudet håndheves være avgrenset til individuell inspeksjon av fartøyet under utøvelsen av fisket eller ved manuell landingskontroll. Dersom det er et mål å kontrollere slike regler på en enkel måte kan det vurderes å etablere et register hvor alle dispensasjoner fra leieskipperforbudet registreres. Kontroll av disse vil måtte gjøres manuelt inntil høvedsmann er registrert i slikt register og på seddel på en entydig måte.

Det er innført flere hjemler til å dispensere fra leieskipperforbudet. Dette gjelder når eier har tillitsverv, er gravid eller født barn for mindre enn to år siden eller når eier er rammet av sykdom eller skade som krever langvarig rehabilitering. Til tross for dispensasjonshjemlene som nå er innført må det legges til grunn at leieskipperforbudet har bidratt til redusert fiskepress i åpne grupper.

1.2 Innskjerping i eierkonstellasjonsreglene

Dette gjelder regelen i deltakerforskriften § 6 fjerde ledd om at eier av fartøy som deltar i åpen gruppe, ikke kan ha eierandeler i annet åpen gruppefartøy i samme fiskeri, når eierandelen er nødvendig for oppfyllelse av aktivitetskravet i deltakerloven § 6 annet ledd. Regelen ble innført i 2018 og har blitt oppfattet som tung å sette seg inn i, og krevende å håndheve i praksis.

På den annen side kan det argumenteres med at innskjerpingen ikke har vært omfattende nok siden situasjonen hvor en fisker som er majoritetseier/eneeier av fartøy

som deltar i åpen gruppe, ikke er forhindret i å være med i en eierkonstellasjon i et lukket gruppe-fartøy i samme fiskeri selv om eierskapet er nødvendig for oppfyllelse av aktivitetskravet i deltakerloven § 6 annet ledd.

Dersom denne regelen fortsatt skal bestå bør den i tilfelle suppleres med ovennevnte utvidelse. I tilfelle forslaget nedenfor under pkt. 3.1 vedrørende en fysisk majoritetseier vedtas vil ovennevnte eierkonstellasjonsregel uansett kunne oppheves.

1.3 Bør leieskipperforbudet i enkeltfiskeri oppheves?

Forbudet mot leieskipper gjelder i følgende fiskeri med åpen gruppe:

- Torsk, hyse og sei N62
- Torsk S62
- Makrell not eller garn/snøre
- Sild Nordsjøen med snurpenot, landnot eller garn
- Seinot nord
- Seinot/konv S62
- Reke sør under11m
- NVG-sild landnot/garn
- Rognkjeks
- Blåkveite
- Brisling kystnot
- Kongekrabbe

Fisket etter lodde i Barentshavet og fisket etter lange og brosme var i utgangspunktet også omfattet av leieskipperforbudet. På bakgrunn av henvendelse fra Fiskarlaget tidligere i 2018 opphevet Nærings- og Fiskeridepartementet forbudet for disse fiskeriene. Fisket etter lodde i Barentshavet har det særpreg at det er de største fartøyene som er mest aktuelle for å fiske lodde innenfor kystfartøygruppen. På disse fartøyene er det også mest vanlig å bruke avløsermannskap og på det ene skiftet er det da i henhold til Fiskarlaget behov for å fiske med leieskipper.

Når det gjelder fisket etter blåkveite ba Fiskarlaget i brev av 28.5.2018 også om at det åpnet opp for bruk av leieskipper i fisket etter blåkveite, da fiskeriet av aktørene i næringen har blitt oppfattet som et «ikke lukket fiskeri». Fiskarlaget argumenterte med at det også i blåkveitefisket er det vanlig at det benyttes mannskapsturnuser i forbindelse

med deltakelse i lukkede fiskeri. Departementet avsto imidlertid i brev av 30.5.2018 henvendelsen fra Fiskarlaget med begrunnelsen at

«Formålet med bestemmelsen er å begrense antall fartøy som fisker i åpen gruppe, for å beskytte kvotegrunnlaget for de som ønsker å etablere seg i fiskeriene med eget fartøy. Muligheten for å bruke leieskipper åpner for misbruksmuligheter og undergraver reguleringsopplegget for åpen gruppe. Forbudet bør derfor gjelde uavhengig av om kvotesituasjonen i det aktuelle kvoteåret er romslig eller ikke i enkeltfiskerier. Departementet har tidligere gjort unntak fra leieskipperforbudet i noen fiskerier etter en konkret helhetsvurdering. Det er ikke aktuelt å gjøre et slikt unntak i fisket etter blåkveite som er et sentralt åpent fiskeri for kystfiskeflåten.»

Vi kan ikke se at det skulle være andre fiskeri hvor det er grunn til generelt å gjøre unntak fra kravet. Vi ber likevel om høringsinstansenes tilbakemelding på dette.

1.4 Bør det åpnes for flere dispensasjonshjemler fra leieskipperforbudet?

Generelt vil det være slik at jo flere unntak som gjøres fra forbudet jo mer kan hovedregelen undergraves og miste legitimitet og effekt. I tillegg vil det også være slik at jo flere unntak som det åpnes for jo mindre effekt vil forbudet ha mht kvotegrunnlaget. Høringen omfatter likevel nye unntak fra leieskipperforbudet, se nedenfor. I bestillingen fra departementet av 10. august som er supplert i epost av 3. september, fremgår det at unntak for fedre i foreldrepermisjon, for foreldre med omsorg for syke barn og for vernepliktige under førstegangstjeneste skal være omfattet av høringen.

I dag kan det dispenseres fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann i følgende situasjoner:

- 1) eier har tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst, eller
- 2) er gravid eller har født barn for mindre enn to år siden, eller
- 3) eier er forhindret fra å være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst på grunn av sykdom eller skade som vil kreve langvarig rehabilitering. Det er en forutsetning at vedkommende har stått i manntallet i minst ett år før første dag for utbetaling av sykepenge, og at vedkommende oppfylte vilkårene for å delta i åpen gruppe i dette fisket med det samme fartøyet eller fartøyet som det kommer til erstatning for, da sykdommen eller skaden inntraff

1.4.1 Vurdering av unntak fra leieskipperforbudet for vernepliktige (førstegangstjenesten).

Vi viser til epost fra Nærings- og fiskeridepartementet av 3.9 hvor vi også blir bedt om å vurdere i høringen unntak fra leieskipperforbudet for vernepliktige (førstegangstjenesten). Vi vil derfor be høringsinstansene om en uttalelse på om vernepliktige som deltar i åpne grupper kan få fritak fra kravet om at eier skal stå om bord når de avtjener verneplikten. Dette kan begrunnes med at verneplikten er anse som et samfunnsoppdrag oppdrag som er til gode. Dersom det er fiskere som har et slikt behov vil det derfor være god grunn til å la personer kunne få unntak fra leieskipperforbudet.

I denne forbindelse omfatter høringen også endring av manntallsforskriften slik at det kan leses ut av ordlyden at vedkommende fisker kan bli stående i manntallet under førstegangstjenesten. Se forslag til endring i manntallsforskriften nedenfor under punkt 2.4.4.

1.4.2 Regler for mannlige fiskere med fødselspermisjon mv.

Det ble 28. august i år vedtatt særlige regler i forbindelse med fødsel, ved at kvinner ved graviditet og amming både kan få unntak fra kravet om at fartøyeier må stå om bord som hovedsmann under fiske i åpen gruppe, og kan bli stående på blad B i fiskermanntallet.

Endringene som ble innført 28 august skyldtes kvinners utfordringer ved graviditet og amming og kan derfor ikke uten videre overføres til menn. Høringen her omfatter tilsvarende endringer for fedre som er i foreldrepermisjon. Dette legger til rette for at fedre ved uttak av foreldrepermisjon kan være hjemme med barnet i perioder hvor vedkommende ellers måtte ha stått om bord.

I så tilfelle vil det og være behov for å endre manntallsforskriften § 6 slik at også eier i foreldrepermisjon kan få unntak fra vilkårene i manntallsforskriften § 5 nr. 3, nr. 4 og nr. 6, eksempelvis ved at § 6 fjerde ledd endres se nedenfor under pkt. 2.4.4.

1.4.3 Foreldre med omsorg for sykt barn.

Høringen her omfatter også unntak fra leieskipperforbudet i situasjoner hvor foreldre har omsorg for syke barn. Det åpenbare argumentet for en slik ordning er at i lengre perioder hvor en fisker i åpen gruppe har omsorg for barn med langvarig sykdom vil ikke vedkommende ha mulighet til å fiske selv. På den annen side bør et barns kortvarige eller mindre alvorlige sykdom ikke kvalifisere til bruk av leieskipper. Det bør

da i tilfelle være et krav om sykemelding for barnet hvor det fremkommer at barnets sykdom krever at en omsorgsperson er tilstede.

Forhold som taler imot en slik ordning er at ordningen med leieskipper kan uthules ved at unntakshjemplene utvides for mye.

1.4.4 Utkast til endringer i deltakerforskriften og manntallsforskriften som følge av ovennevnte tiltak

De generelle unntaksbestemmelsene for dispensasjon fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann, eksempelvis § 13 andre ledd nummer to, kan da endres slik at de gjelder når:

«eier er gravid eller har født barn for mindre enn to år siden, eller er i foreldrepermisjon, eller har omsorg for barn med langvarig sykdom eller avtjener vernepliktig førstegangstjeneste.

Manntallsforskriften § 6 fjerde ledd kan endres slik:

«Personar som står på blad B skal, utan omsyn til vilkåra i § 5 nr. 3-nr. 4 og nr. 6, bli ståande på blad B mens dei er gravide og fram til utgangen av det andre kalenderåret etter fødselen. Det samme gjelder mens eier er i foreldrepermisjon, mens eier har omsorg for barn med langvarig sykdom eller avtjener vernepliktig førstegangstjeneste.

2 TILTAK FOR Å REGULERE DELTAKELSEN I ÅPEN GRUPPE I FISKET ETTER TORSK HYSE OG SEI NORD FOR 62 GRADER N

Vi viser til møte avholdt 23 august i Trondheim i år hvor fiskerimyndighetene og aktører fra næringen var tilstede. På bakgrunn av de tilbakemeldinger som ble gitt på dette møte vil vi her gå gjennomgang og drøfte aktuelle endringer i deltakerforskriftens bestemmelser om åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord med konvensjonelle redskaper. Formålet er da å begrense fiskepresset på torsk nord for 62 grader N. Samtidig vil vi vise til de generelle endringene som er gjennomgått ovenfor om leieskipperforbudet som har betydning også her.

2.1 Vilkår om en fysisk majoritetseier

Ved høringen av deltakerforskriften for 2018 foreslo Fiskeridirektoratet (i tillegg til endring i eierkonstellasjonsreglen) at det ble innført et krav om at når selskap eier et fartøy må det være en fysisk majoritetseier (mer enn 50 %) for at selskapet kan delta i åpen gruppe. Sistnevnte forslag ble imidlertid ikke vedtatt. Nedenfor følger oversikt over antall fartøy som har deltatt i åpen gruppe torsk nord for 62 grader nord i 2017 og 2018.

Tabell: Antall fartøy og andel fartøy med majoritetseiere i åpen gruppe torsk nord for 62 grader nord, 2017 og 2018

Fylke	Antall fartøy	2017			2018		
		Antall fartøy med majoritetseier	Andel fartøy med majoritetseier	Antall fartøy	Antall fartøy med majoritetseier	Andel fartøy med majoritetseier	
Finnmark	595	565	95 %	598	580	97 %	
Troms	396	384	97 %	390	381	98 %	
Nordland	751	719	96 %	706	677	96 %	
Trøndelag				193	188	97 %	
Nord-Trøndelag	78	76	97 %				
Sør-Trøndelag	132	127	96 %				
Møre og Romsdal	280	271	97 %	265	250	94 %	
Sogn og Fjordane	66	60	91 %	58	52	90 %	
Hordaland	67	61	91 %	58	54	93 %	
Rogaland	23	22	96 %	22	20	91 %	
Vest-Agder	18	18	100 %	15	15	100 %	
Aust-Agder	5	5	100 %	7	7	100 %	
Telemark	1	1	100 %	1	1	100 %	
Vestfold	3	3	100 %	3	3	100 %	
Buskerud	1	1	100 %				
Oslo	1	1	100 %				
Akershus	1	1	100 %	2	1	50 %	
Østfold	5	5	100 %	5	4	80 %	
Uoppgitt				4			
Totalt	2 423	2 320	96 %	2 327	2 233	96 %	

Kilde: merkeregisteret, konsesjons- og deltakerregisteret og landings- og sluttseddelregisteret pr. 18.09.2018

Oversikten viser at en innføring av et krav om en fysisk majoritetseier vil føre til at 4% av fartøyene med uendret eiersammensetning ikke lenger kan delta.

Fiskeridirektoratet vil derfor foreslå at denne ordningen vurderes innført for 2019.

Dette innebærer en ordning som forbeholder deltakelse i åpen gruppe med fartøy som

enten er eneeiet eller eies av selskap hvor det er én majoritetseier. Alle selskap uten rene majoritetseiere ville i så tilfelle være utelukket fra å delta. De primære målgruppene som åpen gruppe ivaretar er deltidsfiskere med eget fartøy og heltidsfiskere med eget fartøy. Disse vil fortsatt bli ivaretatt med en slik endring.

Samtidig vil det være hensiktsmessig å supplere en slik regel med et forbud mot at deltakere i åpen gruppe kan ha minoritetseierskap i lukket gruppe i samme fiskeri. Nedenfor følger oversikt over antall majoritetseiere i åpen gruppe torsk nord for 62 grader nord som er minoritetseiere i lukket gruppe torsk nord for 62 grader nord

Tabell: Majoritetseiere i åpen gruppe torsk nord for 62 grader nord som også er minoritetseiere i lukket gruppe torsk nord for 62 grader nord per 18.9.2018:

Fylke	Majoritetseiere i åpen gruppe som er minoritetseiere i lukket gruppe (torsk nord for 62)
Finnmark	18
Troms	10
Nordland	15
Trøndelag	2
Møre og Romsdal	1
Sogn og Fjordane	2
Hordaland	1
Rogaland	1
	50

Kilde: merkeregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret pr. 18.09.2018

Det er altså bare 50 majoritetseiere i åpen gruppe som har slike krysseierinteresser i lukket gruppe. Vi mener det likevel er av prinsipiell betydning å utelukke slike eierskap. I en slik situasjon vil da de som omfattes måtte velge mellom minoritetseierskapet i lukket gruppe eller deltakelse i åpen gruppe som majoritetseier eller eneeier.

Vi ber derfor om høringsinstansenes syn på innføring av en ordning hvor det er et vilkår for deltakelse i åpne fiskerier at fartøyet enten eies av en fysisk person fullt ut via et enkeltmannsforetak, eller har eiermajoriteten i et selskap som eier fartøyet. En slik ordning vil ha klare administrative fordeler da håndheving og saksbehandling tilknyttet en slik regel vil bli betydelig enklere hvis de mest kompliserte eierstrukturene her unngås. En slik regel kan oppfattes som streng, men den gjør at

man unngår mange vanskelige vurderinger om eierkonstellasjoner i lukket gruppe vs. majoritetsseiers deltakelse i åpen gruppe. Man unngår også situasjonen hvor fiskere som er medeiere i fartøy i lukket gruppe selv kan eie fartøy i åpen gruppe. Ved at fiskere som er deleiere i lukket gruppe «ikke stikker av» med deler av kvotegrunnlaget i åpen gruppe, kan da deltakelsen i åpen gruppe lettere kunne være en rekrutteringsarena for fiskere som bare driver med dette.

Hensynet til enhet og konformitet i regelverket taler for at dette bør være utgangspunktet for deltakelse i åpne fiskeri, ikke bare i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader Nord. Etter vårt syn er det i stedet mer hensiktsmessig med unntak fra dette kravet hvis det i konkrete fiskeri foreligger særlige grunner til dette, eksempelvis i åpen gruppe lodde i Barentshavet. Om nødvendig kan slike regler vedtas med virkning bare for deltakelse i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader N.

Om dette fullt ut gjennomføres vil fordelene og forenklingsgevinstene etter Fiskeridirektoratets syn være formidable. Problemstillingene om eierkonstellasjonsreglene i åpen vs. åpen gruppe vil da ikke lenger oppstå.

Det vil da ikke lenger være mulig å utnytte «hull» i regelverket knyttet til at ingen enkeltperson alene har majoritetsseierskapet. Det kan likevel tenkes rene proforma-problemstillinger, men hver enkelt person kan uansett ikke danne grunnlag for deltakelse med mer enn ett fartøy i åpen gruppe.

Disse endringene vil legge til rette for å redusere fiskepresset i åpen gruppe. Dette vil også gjøre kvoteavregning for salgslagene betydelig enklere å forholde seg til ved at de ikke trenger å vurdere om reglene om eierkonsentrasjon er brutt, eller om eieren har eierskap i et annet fartøy som påvirker kvoteavregningen.

En annen fordel vil være at det er enklere å forholde seg til et forbud mot leieskipper når hovedsmannen er majoritetsseier. Det vil ikke være nødvendig å vurdere hvilke av flere minoritetsseiere som skal måtte stå som hovedsmann om bord

En bestemmelse om dette kan lyde som følger:

«Det er et vilkår for å delta i åpen gruppe i et fiskeri etter denne forskriften at én fysisk person direkte eller indirekte gjennom foretak, innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fartøyet.

Eiere av minoritetsinteresser i fartøy i lukket gruppe kan i samme fiskeri ikke delta i åpen gruppe med eget fartøy.»

2.2 Krav om AIS for deltakelse i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader N.

I møtet som ble avholdt 23 august ble det diskutert om AIS kunne innføres som vilkår for deltakelse i åpen gruppe generelt og spesielt i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62. grader N. Spørsmålet her vil for det første være om det kan stilles vilkår generelt om AIS for å delta i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei nord for 62. AIS står for automatisk identifikasjonssystem og reguleres i dag først og fremst i Sjøfartsdirektoratets forskrift om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover. Det følger her av § 10 at alle fartøy over 15 meter som anløper havn i Norge eller annen EØS-stat må være utstyrt med AIS.

Deltakerloven § 21 første ledd åpner for at når «hensynet til ressursforvaltningen, avviklingen av fisket eller lønnsomheten i fisket gjør det nødvendig» kan det fastsette bestemmelser om vilkår for adgang til å delta i et bestemt fiske. Av tredje punktum kan det stilles krav til ..tekniske forutsetninger, herunder fartøy og utstyr..»

Fiskeridirektoratet legger da til grunn at bestemmelsen åpner for at kontrollhensyn tilsier at det kan stilles slike særegne krav om AIS kun for deltakelse i åpne grupper.

I denne sammenheng kan det vises til at AIS allerede er innført i fangst etter kongekrabbe, men da ikke som et deltakervilkår. Kravet fremgår i stedet av § 8 i forskrift om fangst av kongekrabbe utenfor kvoteregulert område. Bestemmelsen lyder som følger:

§ 8 Posisjonsrapportering

«Fartøy som deltar i fangst i henhold til § 3, og som ikke er underlagt sporing etter forskrift av 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy, skal være utstyrt med typegodkjent automatisk identifikasjonssystem (AIS, klasse A eller B). For fartøy under 10 meter må slikt utstyr være på plass senest 1. november 2014. Dette ledd gjelder ikke fartøy som fisker til egen husholdning.

Systemet skal holdes i gang til enhver tid gjennom hele reguleringsåret, med mindre internasjonale avtaler, regler eller standarder åpner for beskyttelse av navigasjonsopplysninger. Unntak gjelder også dersom strømtilførselen må brytes grunnet vedlikehold av systemet, verkstedopphold eller når fartøyet skal ligge uvirksomt i mer enn 14 dager. Det skal sendes melding til Fiskeridirektoratet før strømmen brytes. Når strømmen til AIS systemet er brutt kan ikke fartøyet endre posisjon. Meldingen sendes på elektronisk skjema som er tilgjengelig på www.fiskeridir.no.»

Dersom det skulles stilles krav om AIS vil det være utfordringer knyttet til at AIS kan være håndholdt og eventuelt ellers er mobil. I så tilfelle kan det tenkes at enheten flyttes fra et åpen gruppefartøy til et annet fartøy som i stedet benyttes. Så vidt vi kan se vil et krav om AIS derfor neppe kunne gi sikre indikasjoner på om et fartøy faktisk har vært på sjøen og fisket eller om det har ligget til kai.

Vi ber om høringsinstansenes uttalelse på om krav om AIS bør være et vilkår for å kunne delta i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader N.

2.3 Sanksjoner ved manglende fartøyinstruks mv.

På møtet 23 august ble det også diskutert om tilbakekall av ervervstillatelse for fartøy som ikke har gyldig fartøyinstruks mv. kunne være et aktuelt virkemiddel for å begrense deltakelsen i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader N.

I dag er fartøyinstruks mv et vilkår for å kunne få ervervstillatelse jf. ervervstillatelsesforskriften § 3 om adgang til å avslå søknader om ervervstillatelse som lyder:

*«§ 3. Krav til fartøy
Søknad om ervervstillatelse skal avslås i medhold av deltakerloven § 8 dersom det ikke legges fram gyldig fartssertifikat for fiske- og fangstfartøy, oppdatert fartøyinstruks, godkjennelsesdokument, byggebekreftelse eller annen dokumentasjon som kreves for vedkommende fiske- og fangstfartøy i eller i medhold av lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven). Dette gjelder likevel ikke dersom fartøyet er under 10,67 meter største lengde, bygget før 1. juli 2014, og står eller har stått i merkeregisteret.»*

Bestemmelsen må sees i sammenheng med bestemmelsen i deltakerloven § 8 hvor det følger at ervervstillatelse ikke skal gis hvis fartøyet ikke er «utrustet for eller egnet» til å drive fangst. Hovedregelen etter forskrift om fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde § 92 er at fartøy mellom 8 til 15 meter skal ha en gyldig fartøyinstruks.

Kravene til dokumentasjon etter ervervstillatelsesforskriften § 3 kan fremstilles som følger:

Dokumentasjon som kreves etter ervervstillatelsesforskriften § 3 ved behandling av søknader om ervervstillatelse for fiske- og fangstfartøy i de ulike størrelsesgrupper:	
Fartøystørrelse (største lengde)	Krav til dokumentasjon:

15 meter og større	Gyldig fartssertifikat for fiske- og fangstfartøy ¹	
Fra 10,67 til 15 meter	Gyldig fartøyinstruks. ²	
Under 10,67 meter	Fartøy bygget før 1. juli 2014 som står eller har stått i merkeregisteret:	Nybygg, fartøy bygget etter 1. juli 2014 og fartøy som ikke står eller har stått i merkeregisteret:
	Ingen. ³	Fartøy 8 til 10,67 meter: Gyldig fartøyinstruks. ⁴
	NB! Dersom fartøy mellom 8 og 10,67 m. skulle hatt fartøyinstruks etter Sjøfartsdirektoratets regler, er det et moment som må tas med ved den generelle vurderingen av «egnet til» og «utrustet for» etter deltakerloven § 8.	Fartøy fra 6 til 8 meter: Byggebekreftelse. ⁵

I henhold til § 105 første ledd i forskrift om fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde er det gitt overgangsregler for fartøy med største lengde mellom 8 til 10,67 meter største lengde som følger:

«(1) For fartøy med største lengde 8 til 10,67 meter, unntatt fartøy som nevnt i tredje og fjerde ledd, kommer kravene i kapittel 9 om kontroll ved godkjent foretak, samt kravene til stabilitetsdokumentasjon til anvendelse fra

- a) 1. juli 2014 for nye fartøy*
- b) 1. januar 2016 for eksisterende fartøy bygget 1. januar 1998 eller senere*
- c) 1. januar 2017 for fartøy bygget i perioden 1. januar 1992 til 31. desember 1997*
- d) 1. januar 2019 for fartøy bygget i perioden 1. januar 1983 til 31. desember 1991*
- e) 1. januar 2020 for fartøy bygget i perioden 1. januar 1970 til 31. desember 1982*
- f) 1. januar 2021 for fartøy bygget før 1970.»*

Det er Sjøfartsdirektoratet som håndhever disse bestemmelsene. Ved manglende oppfylning kan Sjøfartsdirektoratet pålegge rederiet å gjennomføre nødvendige tiltak innen en bestemt frist, treffe vedtak om tvangsmulkt, trekke tilbake relevante sertifikater, forby skip å forlate havn eller pålegge det å gå til havn eller ilegge overtredelsesgebyr.

¹ Forskrift 22. desember 2014 nr. 1893 om tilsyn og sertifikater for norske skip og flyttbare innretninger § 26 første ledd, jfr. § 1 første ledd bokstav e).

² Forskrift 22. november 2013 nr. 1404 om fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde §§ 92 og 97 bokstav a og b.

³ Forskrift 7. desember 2012 nr. 1144 om ervervstillatelse, registrering og merking av fiskefartøy mv. (ervervstillatelsesforskriften) § 3 annet punktum.

⁴ Forskrift 22. november 2013 nr. 1404 om fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde § 92 jfr. § 105 åttende ledd.

⁵ Forskrift 22. november 2013 nr. 1404 om fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde § 102 annet ledd bokstav d), jf. § 2 bokstav c) og f).

Spørsmålet om tilbakekall grunnet manglende dokumentasjon.

I henhold til deltakerloven § 11 annet ledd bokstav b, kan ervervstillatelsen tilbakekalles når:

«..fartøyet .. ikke lenger oppfyller vilkårene fastsatt i eller i medhold av loven her».

Vilkårene i § 3 i ervervstillatelsesforskriften er gitt i medhold av deltakerloven. Dette medfører at en ervervstillatelse kan tilbakekalles når et fartøy ikke lenger har gyldig dokumentasjon som gått gjennom ovenfor.

Samtidig må det legges til grunn at en del eiere av fartøy som mangler gyldig fartøyinstruks ikke vil gå på havet av denne grunn alene. I seg selv vil dette begrense deltakelsen i åpne grupper.

For tilbakekall grunnet manglende fartøyinstruks mv, kan det tenkes en tilsvarende ordning med årlig gjennomgang av fartøymassen som den årlige gjennomgangen og sletting av fartøy fra merkeregisteret som ikke har levert fangst inneværende eller de to foregående år. Ulempen er at dette må antas å føre til vesentlig økt administrasjon og saksbehandling.

Dersom regionkontorene i enkeltsaker kommer over fartøy hvor fartøyeier ikke kan fremvise gyldige dokumenter som nevnt, legger vi til grunn at ervervstillatelsen kan tilbakekalles. Om det er nødvendig med et forhåndsvarsel om tilbakekall må da vurderes konkret.

Det blir da et spørsmål om ugyldig fartøyinstruks bør medføre tilbakekall av ervervstillatelse og i tilfelle på hvilken måte dette kan avdekkes og gjennomføres.

Vi ber om høringsinstansens uttalelse til det ovennevnte.

Med hilsen

Truls Konow
seksjonssjef

Håvard Holder
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Aust-Agder Fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset	9815	VADSØ
Fiskebåt	Røysegata 15	6003	ÅLESUND
Fiskeridirektoratet Region Midt	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fiskeridirektoratet region Nord	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Forvaltningsseksjonen			
Fiskeridirektoratet region Nordland	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Forvaltningsseksjonen			
Fiskeridirektoratet region Vest	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Kontrollseksjonen			
Forvaltningsseksjonen i region Sør			
Havforskningsinstituttet	NORDNESGATEN 50	5005	BERGEN
Hedmark fylkeskommune	Postboks 4404	2325	HAMAR
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Marine Harvest Norway AS	Postboks 4102	5835	BERGEN
	Sandviken		
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Møre og Romsdal fylkeskommune	Regional- og næringsavdelinga	6404	MOLDE
Nofima AS	Postboks 6122	9291	TROMSØ
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Norges Fiskarlag	Postboks 1233	7462	TRONDHEIM
	Torgarden		
Norges Fritids og Småfiskerforbund	v/Lars Kongsvik	5243	FANA
Norges Kystfiskarlag	v/ Ove Morten Hagen	7960	SALSBRUKET

Norges naturvernforbund	Grensen 9b	0159	OSLO
Norges Råfisklag	Postboks 6162	9291	TROMSØ
Norges Sildesalgslag			
Norsk Sjømannsforbund	Postboks 2000 Vika	0125	OSLO
Norsk Sjømatråd	Postboks 6176	9291	TROMSØ
Oppland fylkeskommune	Serviceboks	2626	LILLEHAMMER
Rogaland Fiskesalgslag SA			
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	STAVANGER
Sametinget	Åvjevårgaaidnu 50	9730	KARASJØK
Sjømat Norge	Postboks 5471	0305	OSLO
	Majorstuen		
Skagerakfisk SA	Postboks 401	4664	KRISTIANSAND S
Sogn og Fjordane Fylkeskommune	Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag SA	Postboks 408 Sentrum	6001	ÅLESUND
Telemark fylkeskommune		3706	SKIEN
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus Postboks 2560	7735	STEINKJER
Vest-Agder fylkeskommune	Serviceboks 517	4605	KRISTIANSAND S
Vestfold Fylkeskommune	Sven Foyns gate 9	3126	TØNSBERG
Vest-Norges Fiskesalgslag SA	Postboks 83	6701	MÅLØY
WWF-Norge		0130	OSLO
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Kopi til:			
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO